

॥ જય હરી રામ બાપા ॥

સૌરાષ્ટ્ર કાઠીયાવાડ સંત શુરા ભક્તો અને સંતોની ભૂમિ છે. આ ભૂમિમાં જન્મેલા લોકોની તાસીરમાં " અતિથી દેવો ભવ " અને મીઠો આવકાર સાથે બીજાને મદદરૂપ થવાની ભાવના લોહીમાં છે અને આપણા મહાન ગ્રંથ ગીતાજ્ઞા શ્લોક પ્રમાણે યુગે યુગે મહાપુરુષોનું અવતરણ થાય છે. આવા જ એક મહાન સંત એક ઉચ્ચ કોટીના ભક્તની આજે વાત લખવી છે.

આપણે વીરપુરમા જન્મેલા જોગી ભક્તરાજ જલારામ બાપાને જોયા નથી પણ તેની ભક્તિ અને રોટલો આજે પણ જગ વિખ્યાત છે. આવા જ એક અવતારી મહાપુરુષ ફરીથી પાંચાળની ભૂમિ જસદણ ગામમાં પિતા કાનજીભાઈ પૂંજાભાઈ ઠકરાલ અને માતા કુંવરબા ના ઘરે સંવત ૧૯૯૦ ના શ્રાવણ વદી ૧૩ ને ગુરુવાર તા. ૬/૯/૧૯૩૪ માં જન્મ લીધો અને એનું નામ "હરી " બાળપણ થી જ ભક્તિ અને ભજન તેમજ પરોપકારના ગુણો કુંટબના વારસામાં મળેલા. હરી રામ બાપાને છ ભાઈઓ હતા તેમા ત્રણ ભાઈ મોટા રતીભાઈ, મગનભાઈ, મનસુખભાઈ, ચોથો નંબર હરીરામ બાપાનો ત્યારબાદ બે ભાઈ શાંતીભાઈ અને ભાયાલાલભાઈ, બે બહેનો મુક્તાબેન અને સવિતાબેન. એમણે જસદણની સ્કૂલમાં ધોરણ ૧૦ સુધીનો અભ્યાસ કરેલ એમા એમનો સંસ્કૃત વિષયમાં હર્મેશા પ્રથમ નંબર આવતો. તેમના પિતા કાનજીભાઈ ને ઠા. કાનજી પૂંજાભાઈ ઠકરાલ નામથી પટેલ સ્ટ્રીટ જસદણમાં કરીયાણાની દુકાન હતી અને દુકાનની પાછળ જ રહેવાનું મકાન હતું.

ઈ.સ. ૧૯૪૮ માં જસદણમાં વેપારમાં સરખુ ન આવતા મોટા ત્રણેય ભાઈઓએ બહાર કમાવવા જવાનો વિચાર કર્યો. મોટાભાઈ રતીભાઈ મુંબઈ ગયા, મગનભાઈ નાગપુર અને મનસુખભાઈ દિલ્હી ગયા તેથી જસદણ કરીયાણાની દુકાનની જવાબદારી બાપાના શિરે આવી. નાગપુરમાં બીજા નંબરના ભાઈ મગનભાઈ એ ત્રણ વર્ષ નોકરી કરી પોતાનું અગરબતીનું કામ શરૂ કર્યું અને પછી જસદણથી બાકીના ત્રણે ભાઈઓને પણ નાગપુર તેડાવી લીધા અને આમ પૂ. બાપા પણ નાગપુરમા આવી ગયા. બાપાની યુવા અવસ્થા હોય લગ્ન માટે પ્રસ્તાવ આવ્યો તો પૂ. બાપાએ મંજૂરી ન આપી. પૂ. બાપા થોડો સમય નાસીક મનિષા દેવીના આશ્રમમાં તેમજ મુંબઈ વિલેપાર્લેમા રહ્યા. નાનપણમાં જસદણમાં પૂ. નાગજીબાપાને ગુરુ બનાવેલા. મુંબઈ સન્યાસ આશ્રમમાં નાગપુર બાપાના ઘરેથી મંજૂરી મળે તો જ રહેવાનું કહેવામાં આવ્યું પણ ઘરે પૂ. કુંવરબા એ મંજૂરી ન આપી, કહ્યું બેટા ભક્તિ તો ઘરે રહીને પણ થાય. જસદણ બાપાના પૂ. પિતાશ્રી કાનજીબાપાનો સ્વર્ગવાસ થયો ત્યારે બાપાની ઉંમર ફક્ત ૧૫ વર્ષ હતી. પોતાના પિતાશ્રીના મોક્ષાર્થે પૂ. બાપાએ પોતે જ ભાગવત કથાનું વાંચન કરેલું. પૂ. કુંવરબા સાંભળે અને બાપા વાંચે. પૂ. કાનજીબાપાના અસ્થિ વિસર્જન પૂ. બાપાએ જસદણ નજીક આવેલા ઘેલા સોમનાથમાં આવેલી ઘેલા નદીમાં કરેલા. આમ તો ગંગાજીમા અસ્થિ વિસર્જનનું મહત્વ છે પણ એવી આર્થિક પરિસ્થિતિ ન હતી માટે પૂ.બાપાએ ઘેલા નદીને ગંગા માની લીધેલી.

પૂ. બાપા નાગપુર આવ્યા પછી ભાઈઓના અગરબતીના ધંધામા જોડાયા અગરબતી બનાવતા વર્કરો સાથે ધૂન બોલાવતા જાય અને અગરબતી બનાવતા જાય અને ભક્તિની સુગંધ અગરબતીમાં પ્રગટી ધંધામાં સફળતા મળવા લાગી પછી પૂ. બાપાના ભાભી કાંતાબા ઘરેથી રોટલા બનાવી આપે અને કહે કે હરીભાઈ પહેલા બે ચાર ભુખ્યાને રોટલા જમાડીને આવો પછી જ જમવા મળશે તો બાપા રોટલા લઈ ભુખ્યાને પહેલા જમાડે પછી જમે આમ વડીલના ભક્તિ ભાવ અને અન્નદાનનાં સંસ્કારો જીવનમાં ઉતર્યા. પછી ચિત્રકુટમાં પૂ. રણછોડદાસ બાપુના સંપર્કમાં આવતા તેમની સેવાકીય પ્રવૃત્તિમાં પણ જોડાયા અને આ સેવા યજ્ઞ (નેત્રદાન)માં ભોજન વિભાગ માં જ બાપાની ડ્યુટી રહેતી.

૧૯૬૫ માં ભાઈઓ રસોડે તેમજ ધંધામાં જુદા થયા ત્યારે પૂ.બાપા ચિત્રકુટ હતા. પૂ.બાપાના ભાગમાં જસદણની દુકાન તેમજ મકાન તેમજ થોડીક રોકડ રકમ પણ આવી. ભાઈઓએ કહ્યું આ રકમ અમને વ્યાજથી આપી દયો તો પૂ. બાપાએ કહ્યું ભાઈઓ પાસેથી વ્યાજ ન લેવાય. ભાઈઓના આગ્રહથી પૂ. રણછોડદાસ બાપુને આ વાત કરી તો તેમણે કહ્યું, રકમ ભાઈઓને જ વ્યાજથી આપો અને જે વ્યાજ આવે તેમા મારા તરફથી રૂ.૫ કે રૂ.૧૧ ઉમેરી સદાવ્રત ચાલુ કરો. બાપાને આ વાત ગમી તેમણે

નાગપુરના બડકસ ચોકમા જ સદાવ્રતના શ્રી ગણેશ કર્યા પછી સમય જતા મોટાભાઈ રતીભાઈના ઘરે ગાંધીબાગમાં સદાવ્રત ચાલુ કર્યું જે અત્યારે " શ્રી ગણેશ નિવાસ" ના નામે ઓળખાય છે. ત્યાં એક રૂમમાં પૂ. જલારામ બાપાની છબી પધરાવી એક ઢોલીયો પણ બનાવ્યો અને અન્નક્ષેત્ર ચાલુ કર્યું. પોતે પોતાની જાતે જ અનાજ કરીયાણુ તેમજ મગબાફણા લેવા જતા ઘરે અન્નક્ષેત્રનું કામ વધ્યું તો ત્રણ બહેનો પૂ. ગંગા બા, પૂ. મણિબેન, અને પૂ. હીરાબેન પણ આ સેવામાં સેવા ભાવથી જોડાયા. પૂ. બાપા રોટલામાં જ બેસન આપી દયે. પછી તો ભિક્ષુકોની લાઈનો લાગી, ભિક્ષુકો ભોજન પ્રસાદ લઈને પછી વધેલા રોટલા અને બેસન લઈ બાપા સાઈકલ લઈ જાગનાથ મંદિર, મોમીનપુરા, મસ્જીદે શ્રી રામ મંદિર શનિચરા સુધી જાય અને જ્યાં જ્યાં ભિક્ષુક દેખાઈ ત્યાં રોટલા બેસન આપતા જાય. આમ બે કિલોમીટર સુધીમાં રામમંદિર સુધીમાં રોટલા અને બેસન પૂર્ણ થાય એટલે રામ મંદિરે બેસનની બરણી સાફ કરી પાણીથી ભરી દયે અને વળતા બધાને પાણી પીવરાવતા જાય.

પૂ. બાપાને નાનપણથી જ ભકિતનો રંગ હતો બસ એજ ધ્યેય અન્નદાન કરવું અને ભજન કરવું અને પોતાની ૧૫ વર્ષની ઉંમરે બાપા પહેલી કથા ભાવનગર ઉનડકટ પરીવારના આંગણે (મે. શાંતીલાલ ચુનીલાલ નાગપુરવાળા) શ્રવણ કરવા ગયેલા. પછી તો પૂ. ડોગરેજી મહારાજની કથા હોય પૂ. રવિશંકર મહારાજ કે પૂ. મોરારીબાપુ કે પૂ. રમેશભાઈ ઓઝાની કથા હોય બાપા દરેકના પરીચયમાં કથા માધ્યથી આવેલા. વર્ષ ૧૯૭૮ માં શ્રી જલારામ મંદિર નાગપુરના લકકડગંજમાં નિમાર્ણ થતા એમના ટ્રસ્ટીઓના સૂચનને માન આપી ઠાકોરજી પાસે ચીઠી ધ્વારા રજા લઈ સદાવ્રતનો જલારામ મંદિરે સ્થાળતંતર કર્યું. વર્ષ ૧૯૮૦ માતા કુંવરબાનુ અવસાન થતા બાપા સંસારમાથી થોડા મુક્ત થયા. કુંવરબાએ પોતાના અંતિમ સમય સુધી પૂ. બાપાને સાથે જ રાખેલા. પૂ.બાપાએ માતાની આજ્ઞા પાળી તેમની સેવા કરી અને માતૃ ઋણ ચુકવ્યું. પછી રાજકોટમા એક કોઈ સંત મળ્યા તેમણે બાપાને કહ્યું આપ કોઈ જગ્યાએ અખંડ રામધુન શરૂ કરો. આ મહાત્માનો શુભ વિચાર બાપાને ગમ્યો અને હનુમાન જયંતિના શુભ દિવસે ૧૯૮૨ માં જસદણ મુકામે અખંડ રામધુન અને સદાવ્રતના શ્રી ગણેશ કર્યા જે આજે પણ ચાલે છે. પછી બાપા જસદણ જ રહ્યા પણ નાગપુર રહેતા તેમના પરીવાર કહે બાપા તમે અહી રહો તો નાગપુરનું શું થાય ? બાપા કહે તમે નાગપુરમાં અખંડ રામધુન અને સદાવ્રત શરૂ કરો. એટલે નાગપુરમાં પૂ.બાપાનો પરીવાર અને રઘુવંશી સમાજે ૧૯૮૩માં જલારામ મંદિર ખાતે રામનવીના પવિત્ર દિવસે અખંડ રામધુન શરૂ કરી પછી બાપા છ મહીના નાગપુર અને છ મહીના જસદણ રહેવા લાગ્યા. નામ સ્મરણ પછી કથાનો યુગ શરૂ થયો. તેમા ૧૯૯૦ થી પૂ. હરીરામ બાપા પૂ. મોરારી બાપુ, પૂ.રમેશભાઈ ઓઝા તેમજ અન્ય કથાકારોની કથા શ્રવણમાં જવા લાગ્યા. ત્યારબાદ હાથીજણ પૂ. લાલબાપુ સાથે પણ ગાઠ પરીચય થયો. લાલબાપુએ હાથીજણ નો આશ્રમ તમે સંભાળો. હવે મારી વૃદ્ધા અવસ્થા થઈ છે તો પૂ. બાપાએ સવિનય અસ્વીકાર કરી કહ્યું બાપુ મારાથી મારૂ શરીર પણ સચવાતું નથી તો આશ્રમ ક્યાંથી સચવાય ? અને સાધુ તો ચલતા ભલા એ સુત્રને સાર્થક કરી બાપાએ ક્યાંય આશ્રમ સ્થાપ્યો જ નહી અને પોતાના ભાગમાં આવેલું જસદણનું મકાન, દુકાન અને રોકડ મુડી પણ ટ્રસ્ટને સોંપી દીધી અને ૨૦૦૦ થી ૨૦૧૪ એમ ૧૪ વર્ષ સુધી સંપૂર્ણ ભારતના તિર્થ ક્ષેત્રોમાં ભ્રમણ કર્યું. પૂ. બાપાએ બાર જયોર્તિલીગ અષ્ટ વિનાયકના દર્શન કર્યા કદાચ જયોર્તિલીગમાં એકાદ બાકી હશે. વચ્ચે ૨૦૦૫ થી પૂ. બાપાએ કોઈના લગ્ન પ્રસંગે જવાનું બંધ કર્યું અને ફરજિયાત જો જવાનું થાય તો સાથે બાર કલાકની ધુન રાખો તો બાપા ત્યાં આવે પછી વચ્ચે પ્રસંગમા હાજરી આર્શીવાદ આપી ચાલ્યા જાય.

પૂ. બાપાને કોઈ ધાર્મિક ફંક્શનમાં પ્રવચન કરવાનું કહે તો બાપા ફક્ત રામધુન કે સુંદર કાંડના પાઠનું જ પઠન કરે. આમ પૂ. બાપાએ જલારામ બાપાનું સુત્ર ભજન ખુદ કરો, ભોજન બીજાને કરાવો "દેને કો ટૂકડા ભલા, લેનો કો હરી રામ " આ સુત્રને જીવન પર્યન્ત સાર્થક કર્યું. પછી જસદણ જલારામ બાપાનું મંદિર છે તેની આસપાસના મકાન લઈ એક વિશાળ મંદિર બનાવ્યું. ત્યારબાદ પૂ. વિરબાઈમા ની જન્મ (ભૂમિ આટકોટમાં પણ પૂ. બાપાએ વિરબાઈમાંનું મંદિર બનાવ્યું પણ રામધુન અને સદાવ્રત ચાલુ કર્યું અને વિશ્વમાં પ્રથમ અને એક માત્ર મા" વિરબાઈનું મંદિર આટકોટમા છે . ત્યારપછી બાપાના ભત્રીજા ઘનશ્યામભાઈ જેમને ઘરે શ્રી ગણેશ નિવાસ મા જ બાપા રહેતા તેમણે નાગપુરથી દુર કલમેશ્વર (MIDC

એરીયા)મા વિશાળ જગ્યા ધંધા માટે લીધી અને ધંધાના સ્થળાંતર માટે પૂ. બાપાની મંજૂરી માંગી તો બાપાએ કહ્યુ આટલે દુર ધંધા માટે જવાની જરૂર નથી. ત્યાં રામધન અને અન્નક્ષેત્ર ચાલુ કરી દ્યો તો ૨૦૦૦ ની સાલમાં પૂ. બાપાના વરદ હસ્તે રામધન અને સદાવ્રતનો શુભારંભ થયો અને અનેક જગ્યાએ બાપાએ માતબર રકમ આપી અને પોતાના પરીવારજનોને અને પૈસાપાત્ર ભક્તો પાસે દાન કરાવ્યુ પણ પોતે કોઈ પદગ્રહણ ન કર્યુ. પૂ. બાપા લભગગ દરેક શ્રાવણ માસ જસદણની બાજુમાં આવેલા ઘેલા સોમનાથ મહાદેવની જગ્યામાં આખો મહીનો રોકાઈ બ્રહ્મ ચોર્યાસી કરાવતા જેમા પૂ. બાપાના જસદણ, નાગપુર, વિછીયા, અમદાવાદ, અમરેલી અને અનેક ભક્તોએ લાભ લીધો. પૂ. બાપાને બોલાવવા હોય તો રામધન અને રામકાથા કે ભાગવત કથા હોય તો જ બાપા આવે. પૂ. બાપાને જસદણ ભક્તોએ તેમજ વિંછીયા, અમરેલીના ભક્તોએ ઘેલા સોમનાથ મંદિરમાં આખો શ્રાવણ માસ અખંડ સેવાનો તન,મન,અને ધનથી સહકાર આપ્યો.

પૂ. બાપાએ નવા નવા કથાકારોને તેમના ભક્તોના આંગણે કથા કરવાનો અવસર આપ્યો. લગભગ કોઈ કથાકાર કે સાધુ, બ્રાહ્મણ બાપાથી અજાણ નહી હોય. પૂ. બાપા શ્રાવણ મહીના પછી નૈનપુર જલરામ મંદિર તેમજ સાંણદ જલરામ મંદિરમાં કથા માટે જતા અને રામનવમી લગભગ ચિત્રકુટ મા જ રહેતા ત્યાં પણ કથા અને સાધુ સંતોનો ભંડારો કરતા. પૂ. બાપાએ ક્યારેય જ્ઞાતિ ભેદ કે પંગત ભેદ નહતો રાખ્યો. તેમજ ગરીબ કે પૈસાદારને અલગ નહોતા ગણ્યા. એમનુ નિત્ય કર્મ વહેલી સવારે નિત્ય પ્રાર્થના પછી ભક્તોને યા—નાસ્તો પછી કથા શ્રવણ બાદ સાંજે સુંદર કાંડનો પાઠ અચુક કરવાનો જ અનેક જગ્યાએ પૂ. બાપાએ અખંડ રામધન અને અન્ન ક્ષેત્રો ચાલુ કર્યા છે.

પૂ. બાપાએ ઠકરાલ પરીવારને જ પોતાનો પરીવાર નહી પણ તેમના દરેક ભક્તોને હરિનો પરીવાર ગણ્યો છે અને હરી પરીવાર આજે પણ પૂ. બાપાના જીવન મંત્રને સાર્થક કરે છે. પૂ. બાપાના અનેક ભક્તો વસેલા છે. વ્યક્તિ નામનો ઉલ્લેખ નથી કરતા કોઈ રહી જાય તો ખોટુ લાગે માટે જે હરી પરીવારમાં રંગાયેલા છે તે રામમય અને ભોજન કરાવવામા માનવા વાળો છે. બાપા સાથે રહેવાવાળા અનેક ભક્તોને આજે પૂ. બાપાની ખોટ વરતાઈ છે. પૂ. બાપા જસદણ આવતા તો ઘેલા સોમનાથ ,પાળીયાદ, અમદાવાદ, જતા તો નૈનપુર, કમીજલા, સાણંદ જતા ડાકોરના ઠાકોર રણછોડરાય બાપાને હૃદયે વસેલા હતા. અમરેલી તરફ આવતા તો ચલાલા, (દાન મહારાજની જગ્યા ફતેપુર (ભોજા ભગતની જગ્યા) લીલીયા (વસંત દીદીનો આશ્રમ) બાપા અચુક જતા. ચલાલા દાન મહારાજની જગ્યાના ગાદીપતી પૂ. વલકુબાપુ સાથે બાપાને અનન્ય નાતો હતો. પૂ. વલકુ બાપુ પોતાના વક્તવ્યમાં કહેતા કે આપણે જલારામ બાપાને જોયા નથી પણ એક એમનુ જ કાર્ય અને એમનુ જ રૂપ લઈ હરીરામ બાપા આપણી વચ્ચે છે જે આપણુ સદભાગ્ય છે. ફતેપુર ગુરૂ ગાદી ભોજલરામ બાપાના હાલના ગાદી પતી ભક્તિ રામ બાપુને મળવા પણ બાપા અચુક જતા તેમજ લીલીયા વસંત દીદીના આશ્રમે પણ સમયનાસુર જતા.અમરેલી બાપાને પ્રિય હતુ એટલે જ બાપાનો અંત સમય સં.૨૦૭૧ (૨૦૧૪) મા પોષ સુદી ૭ ને રવિવાર દિપકભાઈ ઘુઘરાળા વાળાના વ્યાસસને યોજાયેલી ભાગવત કથા (સૂચક પરીવાર) સાતમાં દિવસે નાગનાથ મહાદેવના સાનિધ્યમાં સવારે નાગનાથ મંદિરે દર્શન કરી પ્રદક્ષિણા દરમ્યાન ગૌમુખી પાસે રામ, લક્ષ્મણ જાનકીના મંદિર સામે રામ રામના ઉચ્ચારણ કરી પોતાના જીવને શિવમાં સમાવી દીધેલો.

પૂ. બાપાએ રજાનો દિવસ રવિવાર પસંદ કર્યો અને નિત્યકર્મ સવારની પ્રાર્થના ભક્તોને યા—નાસ્તો કરાવી પોતે શિવ ઉપાસક — શિવમાં સમાઈ ગયા.આ વાત વાયુ વેગે અમરેલી, જસદણ અને નાગપુરમાં ફેલાઈ ગઈ.અમરેલીના એમના અન્નય ભક્તો ની ભીડ ચોધાર આંસુએ જમા થઈ ગઈ.પછી તેના પાર્થિવ શરીરને જસદણ પોતાના માદરે વતનમા લઈ જવાનુ નક્કી કર્યુ. નાગપુરથી એમનો પરિવાર અને સ્નેહીઓ તુરંત પ્લેન રસ્તે જસદણ આવવા નીકળી ગયા. પૂ. બાપાના ભક્તોને જેમ બબર પડી તેમ જસદણ ના માર્ગે સૌ નિકળી ગયા. પૂ. બાપાનો પાર્થિવ દેહ મંદિરમાં રાખવામા આવ્યો. સવારે ૯ વાગ્યાથી બપોરના ૨ વાગ્યા સુધી લાંબી લાઈનો બાપાના અંતિમ દર્શન માટે લાગેલી. આખુ જસદણ અને હરી પરિવાર ની આંખોમા આંસુના ઘોડાપુર ઉમટયા. કોઈને બપોરે જમવામા રૂચી ન હતી. બપોરે ૩ વાગ્યે પૂ. બાપાની પાલખી યાત્રા આખા જસદણમાં ફરવાની હતી. આઠ વાગ્યે બાપાના પાર્થિવ દેહને નાગપુર તેમનો

પરીવાર લેવા માટે પ્લેન ધ્વારા આવી ગયેલો. આખા જસદણમાં લોકોને જ્યાં જગ્યા મળે ત્યાં મોબાઈલની લાઈટે બાપાના અંતિમ દર્શન માટે કતારો લાગી હતી. જેનો હું પણ સાક્ષી છું.

જસદણનો તમામ સમાજ હિંદુ, મુસ્લિમ પૂ. બાપાની પાલખી યાત્રામા જોડાયા અને બાપાની અંતિમ વિધી જસદણમા જ થાય તેવી જીદ પકડી પાલખી આડા સુઈ ગયા. પૂ. બાપાના પરિવારે બધાને ખુબજ સમજાવ્યા છતા કોઈ માનવા તૈયાર ન હતુ. બધાએ કહ્યુ હવે બાપા ઠકરાલ પરીવારના નહી અમારા સૌના છે માટે તેમની જન્મ ભૂમિમાં જ તેમના અંતિમ વિધી થાય. અંતે ઠકરાલ પરીવારની અથાગ સમજાવટથી લોકોએ રડતી આંખે એક શરતે બાપાને નાગપુર લઈ જવાની મંજૂરી આપી. એમના પરીવારે જસદણમાં બાપાની કાયમી સ્મૃતી માટે અસ્તિકુંભ મંદિર બનાવવાની અને એમનો સંપૂર્ણ સહકારની ખાત્રી આપી અને અંતે બીજા દિવસે એટલે કે વર્ષ ૨૦૧૪ ના પોષ સુદી ૮ ને સોમવાર તા. ૨૯/૧૨/૨૦૧૪ વિક્રમ સંવત ૨૦૭૧ માં કલમેશ્વર જ્યાં બાપાએ અખંડ રામધુન અને અન્નક્ષેત્ર ચાલુ કરેલુ ત્યાં જ હજારો ભક્તોની હાજરીમાં બાપાને અગ્નિદાહ આપવામાં આવ્યા અને આજે ત્યાં પૂ. બાપાનુ વિશાળ મંદિર તેમજ યાત્રાળુને રહેવા માટેની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે. ગૌ શાળા તેમજ બીજા મંદિરોનુ પણ નિર્માણ થયુ તેમનુ સંચાલન આજે તેમનો પરિવાર કરે છે. આમ, યોગાનુ યોગ પૂ. જલારામ બાપાના પણ ૮૧ વર્ષે સ્વર્ગવાસ અને પૂ. હરીરામ બાપાનો પણ ૮૧ વર્ષે સ્વર્ગવાસ થયો.

ત્યારબાદ બાપાના અનેક જગ્યાએ અસ્થિ પધરાવ્યા અને મેઈન કલમેશ્વર, જસદણ અને અમરેલીમાં બાપાના અસ્થિકુંભના મંદિરો બન્યા. આજે અમારુ અમરેલી જે અમરવેલી છે તેમા શ્રી લોહાણા ગેસ્ટ હાઉસમા પૂ. જલારામ બાપાનુ મંદિર છે ત્યાં જ પૂ. હરીરામ બાપાના અસ્થિકુંભનુ મંદિર બન્યુ અને બાપાએ દર ગુરુવારે શરૂ કરેલી કઢી, ખીચડી, શાક, ગુંદી, ગાંઠીયા, છાસનો પ્રસાદ સાંજે ૭ થી ૯ દરમ્યાન હવે તો સ્થાનિક ભક્તોના સહકારથી દરરોજ શરૂ થયો.

કોઈપણ જ્ઞાતીના ભેદભાવ વગર આજે ભજન અને ભોજન ચાલુ છે. આટલેથી ન અટકતા બાપાની શ્રદ્ધાંજલી કાર્યક્રમમાં ઘેલા સોમનાથ મુકામે ધર્મસભામા સ્પષ્ટ વક્તા નિડર એવા બોટાદવાળા આત્માનંદ સરસ્વતીજીના પ્રવચન કે બાપાને વર્ષો સુધી જીવતા રાખવા હોય તો એમના ફોટાથી નહી પણ એમના અધુરા કાર્યોથી અમર રહેશે અને અમરેલીના પૂ. બાપાના અનન્ય ભક્તોએ સેવાની જ્યોતને પ્રજ્વલીત રાખવા નાગનાથ મંદિર પાસે જે જી.ઈ.બી. સર્કલ હતુ તે નગરપાલીકાની મંજૂરીથી નાના બસ સ્ટેન્ડ ચોકને પૂ. હરીરામ બાપા ચોક એવુ નામ આપ્યુ અને ત્યાં સામે જ એક દુકાનમાં ગુંદી, ગાંઠીયાનો પ્રસાદ દરરોજ સવારે ૭ થી ૯ કોઈપણ વ્યક્તિને જ્ઞાતિ જાતીના ભેદભાવ વગર અપાઈ છે તેમજ શિયાળામાં ઉકાળાનુ વિતરણ પણ થાય છે. એમા શ્રી હરીરામ સેવા ટ્રસ્ટની સ્થાપના થઈ અને ૯,૯૯૯/- રૂપિયાના દાનની સારા નરસા પ્રસંગની તિથી નોંધાય, મુડીના વ્યાજ માંથી આ પ્રવૃત્તિ ચાલુ થઈ. શરૂઆત થોડી વિકટ રહી પણ ટ્રસ્ટીશ્રીએ ઘટતી રકમ પોતાના શિરે લઈ તન, મન, ધનની સેવા આપી. હજુ થોડી નિધી બાકી છે. કોઈ બાપાના ભક્તોને પોતાના સ્વજનની યાદમાં આ પૂણ્ય યજ્ઞમાં લાભ લેવો હોય તો નજીવી રકમ આપી દરેક તીથીએ એમનુ નામ ઈલેક્ટ્રીક બોર્ડમા આવે છે. તો આપ આમા આપેલા મોબાઈલ નંબરમાં સંપર્ક કરી શકો છો.

ત્યારબાદ જુના માર્કેટયાર્ડમા પણ પૂ. હરીરામ બાપા ફુટ માર્કેટ એવુ નામ કરણ થયુ. પૂ. હરીરામ બાપાનુ નામ અમરેલીમાં અમર બની ગયુ. આજે એમના ટ્રસ્ટી ગણ પણ પૂ. બાપાના સેવા યજ્ઞમા તન, મન, અને ધનની આહુતી આપી રહ્યા છે. ખરેખર એ વંદનીય છે અને અમરેલીના આ કાર્યની પ્રેરણા લઈ બાજુમાં ચલાલા, ગામે શાક માર્કેટ પાસેના ચોકને પણ હરીરામ બાપા ચોકનુ નામ આપ્યુ તેમા પણ અમરેલીનો સંપૂર્ણ સહયોગ રહ્યો છે અને ત્યાં પણ અત્યારે દર બુધવાર અને ગુરુવારે સવારે ૭ થી ૯ ગુંદી, ગાંઠીયાની પ્રસાદીની શરૂઆત થઈ જેમા સ્થાનિક રઘુવંશી સમાજ અને ગાયત્રી પરિવારના મોભી રતિદાદાનુ યોગદાન સરાહનીય રહ્યુ. બાપાએ એમની જીવન યાત્રા દરમ્યાન અનેક પરચા ભક્તોને આપ્યા છે. એ વાતો લખીએ તો બુકોની બુકો ભરાઈ માટે એમના ભક્તોનો કે એમના પરચાનો અત્રે ઉલ્લેખ કરેલ નથી.

જીતુભાઈ ફટવાળા

અમરેલીના પૂ. હરીરામ બાપાના સંભારણાને યાદ કરૂ તો અમરેલીમાં વર્ષો પહેલા પૂ. બાપા જીતુભાઈ સોમૈયા (ગોળવાળા) ને ત્યાં આવતા તેમજ ત્યારે ડો. વી.જે. ઉનડકટ સાહેબના ઘરે જસદણના બેન હોય ત્યાં જતા. અમરેલીથી ચલાલા (દાન મહારાજની જગ્યા) , ફતેપુર (ભોજા બાપાની જગ્યા) તેમજ લીલીયા (વસંત દીદીનો આશ્રમ) અને ક્યારેક ગારીયાધાર (વાલમરામ બાપાની જગ્યા)મા જતા. પછી તો જીતુભાઈ રૂપારેલીયા (ફટવાળા) બાપાના સંપર્કમા આવ્યા એમનો ભાવ અને સ્વભાવ જોઈ બાપા ત્યાં પણ જવા લાગ્યા. પૂ. બાપા રામધુન કે કથા હોય તો આવે એમ માની જીતુભાઈ ફટવાળાએ બાપાના સાનીધ્યમાં લગભગ છ કથા કરી એ દરમ્યાન પૂ. બાપાનો ઈશ્વરચંદ્ર વ્યાસ (ધરાઈ વાવડી-હાલ જુનાગઢ) તેમજ સરોજબેન તેરેયા જેવા પણ સારા કથાકાર છે જેમની વાણીનો લાભ મળ્યો.

જીતુભાઈ ફટવાળાને ત્યાં કથાના પ્રસંગ દરમ્યાન સારા પ્રસંગોની ઉજવણી પણ થઈ તેમના મોટા દિકરા દિપકભાઈના દિકરાની જનોઈ, નાની દિકરી પિયુબેનની સગાઈ અને લગ્ન અને તે પણ પૂ. બાપાના અનન્ય સેવક કાંતીભાઈ જસાણી (વિઈયા) ના દિકરા બિપીનભાઈ ના દિકરા મિતેષકુમાર સાથે કર્યા તેમજ નાની દિકરા નિલની સગાઈ અને લગ્ન પણ પૂ. બાપાને સમર્પિત તેના અનન્ય સેવા અરવિંદભાઈ વડેરીયા (કુંકાવાવ-વાળા) ની દિકરી પૂજા સાથે કર્યા. પછી તો નિલના બન્ને દિકરાનુ નામકરણ પણ પરમેશ્વર અને શિવાંશ પૂ. બાપાએ કર્યું.

જીતુભાઈ ફટવાળાનો આખો પરિવાર પૂ. બાપાને તન,મન અને ધનથી સમર્પિત છે તેમણે ગુરૂ વાક્ય અને ગુરૂ મહીમાને ઉજાગર કર્યો છે. જીતુભાઈ ફટવાળાના ધર્મ પત્ની મધુબેન સાક્ષાત વિરભાઈમાનું સ્વરૂપ છે તેમા તેની બન્ને વહુઓ ચિ.પૂનમબેન અને ચિ. પુજાબેન પણ સંપૂર્ણ સહકાર આપે છે.

જીતુભાઈ પૂ. બાપાના નામથી કોઈપણ સતકાર્ય કરવામાં આનાકાની કરતા નથી અને તન,મન,ધનથી સેવા આપે છે અને સાથે તેમના નાનાભાઈ અશોકભાઈ અને તેનો પરિવાર પણ સામેલ છે. જીતુભાઈ અને મધુબેન તેમજ તેમના પરિવારજનોએ બાપાએ બતાવેલ અન્નદાન, અને ગો દાન તેમજ પશુ પક્ષીની સેવામાં અથાગ યોગદાન છે. જીતુભાઈના આ કાર્યમાં તેમના રામ, લક્ષ્મણ જેવા બે દિકરાઓ દિપકભાઈ અને નિલભાઈ ખૂબજ હોશથી અને ભાવથી સાથ આપેલ છે. ગૌશાળાની સેવા, બ્રહ્મ ચોર્યાસી, સુંદર કાંડના પાઠ તેમજ સાધુ બ્રાહ્મણ અને અતિથીનો સત્કાર તેમનુ નિત્ય કર્મ બની ગયુ છે અને પૂ. બાપાની કૃપાથી જેમ જેમ સારા કાર્યોમા મુડી વપરાઈ છે તેમ તેમ મુડી વધતી જાય છે. પૂ. બાપાની કૃપાથી ઘરમાં પરિવાર પ્રેમ અને વ્યસનથી મૂકત તેમજ દેખાદેખીથી દુર પરિવાર કિલોલ કરે છે. મોટી વાત એ છે કે તમે તેમના ઘરે જઈ પૂ. બાપાની વાત કહો તો આખુ ઘર ખૂબ જ રસપૂર્વક બાપાનુ જીવન ચરીત્ર બાપાની સુંદર વાતોને વાગોળી ધન્યતા અનુભવે છે અને પૂ. બાપાની કૃપાથી જીતુભાઈના ત્રણે વેવાઈઓનો પરિવાર પણ પૂ. બાપા સાથે જોડાયેલો છે. જેથી વેવાઈ પણ સાથે પણ અટુત સંબંધ છે. જીતુભાઈ ને પૂ. બાપાએ અનેક પરચાઓ તેમજ અનેક વખત નુકશાન થતા કાર્યને અટકાવી ચેતવ્યા છે. આમ,જીતુભાઈ ફટવાળાનુ ઘર એ " બાપાનુ ઘર છે "

જીતુભાઈ સોમૈયની વાત કરૂ તો

અમરેલીમાં આ બે જીતુભાઈ સિવાય પણ ઘણા સેવકો છે જેમા સ્વ. અન્તુભાઈ સોઢા, શ્રી સતિષભાઈ આડતીયા, શ્રી રમણીકભાઈ ગઢીયા,શ્રી જગદીશભાઈ સેલાણી, શ્રી ભાવેશભાઈ આડતીયા, શ્રી હસુભાઈ ગણાત્રા, શ્રી લાલજીભાઈ સેલાણી તેમજ આગવી ઓળખ અને સંત પ્રેમી એવા જાણીતા સી.એ. શ્રી એ.ડી. રૂપારેલ સાહેબ તેમજ અસ્થિ કુંભ મંદિરનું સફળ સંચાલન કરે છે તે નિરવભાઈ વડેરા અને તેની ટીમ તેમજ નજીકના મહાજનોમા ગારીયાધાર મહાજન,બાબરા મહાજન, સાવરકુંડલા મહાજન, ચલાલા મહાજન, બગસરા મહાજન, વડીયા મહાજન,કુંકાવાવ મહાજન, ધારી મહાજન, લીલીયા મહાજન વિગેરે ગામમા પણ બાપાના અનન્ય સેવકો વસે છે તેઓ પૂ. બાપાના દરેક કાર્યમાં તન,મન, ધનથી સહકાર આપે છે. અત્યારે અમરેલી લોહાણા મહાજન, પુ. હરીરામ બાપાની જયોતને પ્રજવલીત રાખવા સતત કાર્યશીલ

છે. પૂ. બાપાના જીવન મંત્રને સાર્થક કરે છે તેમજ અમરેલી જીલ્લાના નાના નાના મહાજનોમા પણ પૂ. બાપાનો સેવાભાવની જલક જોવા મળે છે. આમ, આવા અવતારી મહાપુરુષની વાતો લખવામા આપણી કલમ ટૂંકી પડે છતા જેટલી ખબર છે તેવી લખી મારી લેખન યાત્રાને અલ્પ વિરામ આપુ છું. કદાચ હવે પછીના પ્રકરણમાં નવા અધ્યાયને ફરી સ્થાન મળશે તો ચોકકસ આપની સમક્ષ રજૂ કરીશ. બસ અત્યારે અહીંથી અટકુ છું. સોને રામ રામ જયશ્રી કૃષ્ણ.

અને છેલ્લે મારી આ લેખન યાત્રાને સતત માર્ગદર્શન શ્રી એ.ડી. રૂપારેલ સાહેબે પૂરૂ પાડેલ છે. તેમજ આ વેલ સાઈડને આખરી નિખાર અને ઓપ આપવામાં જેની સતત દોડધામ રહી છે તેવા શ્રી ધૃવીલભાઈ ધાનાણીને પણ (જેઓ પૂ. બાપાના ભક્ત છે.) ખૂબ ખૂબ અભિનંદ સાથે તેમની પૂ. બાપાના આર્શીવાદથી ખુબજ આ ક્ષેત્રમાં પ્રગતી થાય તેવી શુભેચ્છા પાઠવુ છું.

પૂ. બાપાનુ જીવન ચરીત્ર અને એમની ભક્તિગાથાને મારી સમજ પ્રમાણે લખવાનો પ્રયત્ન કરેલો છે. કદાચ કોઈ ભૂલ હોય તો બાપાના પરિવારના છો , બાપાની જેમ નજર અંદાજ કરી ક્ષમ્ય ગણશો. મારી આ લેખન યાત્રામાં કોઈ ભૂલ હોય તો સુધારી લેશો અને મારા હૃદયના ભાવ સાથે મારૂ સ્વરચિત અંતિમ શ્રદ્ધાંજલી કાવ્ય બાપાના ચરણોમાં સમર્પિત કરૂ છું.

યાદ બહુ આવે મને યાદ બહુ આવે રે...
 આજે મારા હરીબાપા યાદ બહુ આવે...
 બહુ રે સતાવે મને બહુ રે રડાવે રે.
 મને મારા સદગુરૂ યાદ બહુ આવે
 જસદણની જન્મ ભૂમિ પાવન કરી છે
 નાગપુરની કર્મ ભૂમિ ઉજળી કરી છે પણ
 અંત સમયે અમરેલીને રૂઢયે ધરી છે એવા મારા
 હરીબાપા યાદ બહુ આવે...
 હરેરામ હરે કૃષ્ણ, કાનમા ગુંજે છે.
 સુંદર કાંડની ચોપાઈ મુખમાં રમે છે.
 પ્રભાતે ઉઠુ તો મને નિત્ય પ્રાર્થના સંભળાયે
 એવા મારા હરીબાપા યાદ બહુ આવે.
 શ્રાવણે ઘેલા સોમનાથ સુનુ સુનુ લાગે છે.
 હરી વિના હરીહર આકુળ વ્યાકુળ લાગે છે
 ત્યારે નાગનાથ દાદા ભક્તોને કહેશે કે,
 તમારા હરીરામ મારામા સમાયા છે.

આ ઉચ્ચ કોટીના આ પરમ આત્માને એમની દિવ્ય ચેતનાને વંદન કરી મારો આ નમ્ર પ્રયાસ આપના હાથમા મુક્તા આનંદ અનુભવુ છુ.બાપા આપ સૌને સુખ શાંતી, સમૃદ્ધિ આપે અને આપ સૌ આપની યથા શક્તિ પ્રમાણે બાપાના સત કર્મમાં તન, મન, ધનથી મદદ કરો એવા ભાવ સાથે વિરમુ છું.

ફરી ફરી મારી લેખન યાત્રામાં કંઈક ભુલ હોય તો તે મારી જ હશે તેને ક્ષમ્ય ગણી તમારો છું સ્વીકારી લેશો. તમારા પ્રતિભાવથી મને આનંદ વધશે અને ભુલ શોધ છો તો મને એ સુધારવાનું માર્ગદર્શન મળશે.

તમારો પૂ. બાપાને સમર્પિત સેવક
 અરવિંદભાઈ મનસુખભાઈ વડેરીયા— કુંકાવવાવ વાળા)
 (મો.નં. ૯૪૨૭૨ ૩૮૨૪૩) ના હરી પરિવારના ઝાઝેરા રામ રામ....